

Wat is het ROP en voor wie is het ROP

Hier lees je:

- [Wat is een ROP wel](#)
- [Wat is een ROP niet](#)
- [Van wie is een ROP](#)
- [Voor wie is een ROP](#)

Wat is het ROP?

ROP staat voor Regionaal Ondersteuningsplan Jeugd. SDF heeft een invulbaar format opgeleverd. Ambtelijk is afgesproken dat **dit format hoort bij een werkwijze** die in de hele Friese regio wordt gebruikt. Naast het reguliere ROP zijn er formats voor enkelvoudige Sociaal Medische Indicatie hulpvragen (SMI versie) en Integrale Vroeghulp casuïstiek (IVH versie).

Een ingevuld ROP is ten eerste **een methodische en systematische verslaglegging, in de vorm van een plan** voor een jeugdige en zijn/haar/hen gezin. Het doel van het plan is het opheffen, verminderen of stabiliseren van problemen die ervaren worden in het opvoeden en opgroeien zodat de betreffende jeugdigen gezond en veilig kunnen opgroeien naar zelfstandigheid, zelfredzaamheid en in staat zijn om maatschappelijk te participeren (Jeugdwet). Het plan is het resultaat van een samenwerking tussen het gezin, een eventueel aanwezig steunend sociaal en formeel netwerk en het gebiedsteam.

Omdat de gemeenten de Jeugdwet uitvoeren is het tegelijkertijd ook **een schriftelijk beargumenteerd formeel besluit** op een aanvraag van een voorziening bij een overheidsinstantie. Een ingevuld ROP is daarmee ook **een juridisch document** in het kader van de Algemene wet bestuursrecht dat leidt tot een beschikking. In een beschikking staat het formele besluit over welke hulp of ondersteuning wordt toegekend of afgewezen. Daarom is een ROP altijd nodig naast eventuele andere plannen, bv. veiligheidsplannen en toekomstplannen (zie onderwerp 'ROP en andere plannen') wanneer sprake is van een hulpvraag m.b.t. jeugdhulp.

In de Algemene wet bestuursrecht zijn zaken over de besluitvorming, bezwaar en beroep geregeld. De Centrale Raad van Beroep (CrvB) oordeelt in hoger beroep over geschillen op het terrein van de sociale voorzieningen. Bij het toetsen van zaken m.b.t. een aanvraag jeugdhulp gebruiken zij een beoordelingskader dat uit vier stappen bestaat. Wolters Kluwer (kennisbank Schulinck) heeft deze vier stappen uitgebreid tot een **10 stappenplan voor onderzoek naar jeugdhulp**¹ (zie kader). Na het doorlopen van de stappen kun je komen tot een goed besluit dat juridisch ook stand houdt. Alle stappen met uitzondering van stap 9 zijn in het ROP verwerkt².

¹ De stappen 1, 4, 5 en 6 van het 10-stappenplan zijn de vier stappen uit het beoordelingskader van de CrvB.

² Stap 9 gaat over het informeren van het gezin over de mogelijkheid om een Persoonsgebonden Budget (PGB) aan te vragen. Gemeenten hebben de ruimte om lokaal beleid m.b.t. PGB in te voegen in het ROP.

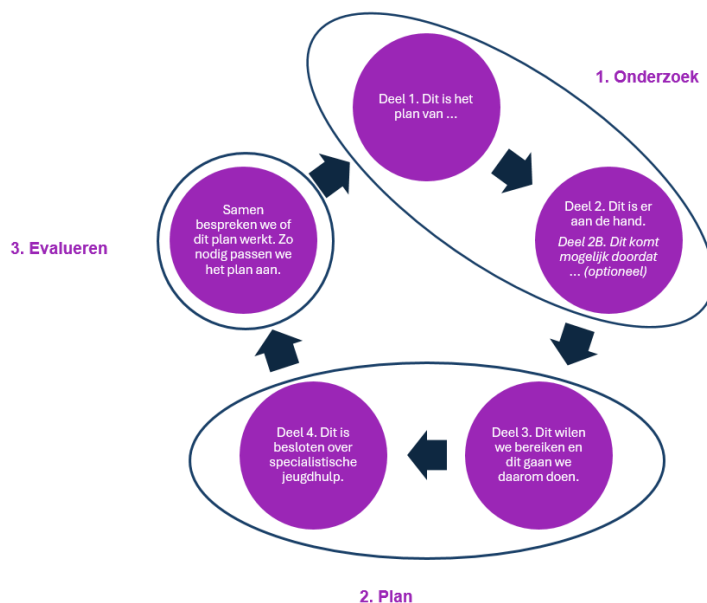
10 stappen voor zorgvuldig onderzoek

1. Stel de hulpvraag van de jeugdige en/of de ouders vast
2. Onderzoek of deze gemeente verantwoordelijk is (woonplaatsbeginsel, artikel 1.1 Jeugdwet)
3. Onderzoek of de Jeugdwet van toepassing is
4. Breng in kaart wat de beperkingen/problematiek is van de jeugdige. Is er sprake van opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen? En als daar sprake van is, maak concreet om welke problemen en/of stoornissen het gaat
5. Bepaal vervolgens welke hulp nodig is in vorm, duur en frequentie, gelet op de problematiek. De hulp moet de jeugdige in staat stellen om:
  - gezond en veilig op te groeien
  - te groeien naar zelfstandigheid
  - voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren
6. Onderzoek eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen (eigen kracht)
7. Onderzoek of er aanspraak bestaat op een voorliggende voorziening (artikel 1.2 lid 1 Jeugdwet)
8. Onderzoek of er aanspraak bestaat op een algemene voorziening
9. Informeer de aanvrager over de mogelijkheid van het aanvragen van een persoonsgebonden budget (hierna: PGB)
10. Indien aangevraagd: beoordeel of aan voorwaarden PGB voldaan wordt (artikel 8.1.1 lid 2 Jeugdwet)

Bron: Wolters Kluwer, via Schulinck, Jamilla Gourari (2023)

Kijkend naar de zojuist beschreven verschillende identiteiten van het ROP wordt duidelijk dat een ROP eigenlijk uit 3 componenten bestaat, zie ook figuur 1:

1. **Het onderzoeksdeel**: de informatie die gebruikt is om tot een besluit te komen m.b.t. jeugdhulp.
2. **Een plan** om bepaalde resultaten te realiseren: wie doet wat om welke resultaten te behalen.
3. Daarnaast worden in het ROP afspraken opgenomen om het plan te **evalueren** en zo nodig bij te stellen.

Figuur 1: De drie elementen van het ROP

Wat is het ROP niet?

Het ROP is geen invullijstje. Daarmee bedoelen we dat het geen formulier is dat je door en/of samen met het gezin precies op volgorde invult en afvinkt. Zodra je betrokken raakt bij een jeugdige en gezin start een unieke professionele samenwerking. Geen casus is gelijk, processen lopen door elkaar heen en je sluit zoveel mogelijk aan bij de regie en het proces van het gezin. De [richtlijn Samen Beslissen](#) geeft richting hoe je de samenwerking zorgvuldig vorm geeft.

De kern van professioneel werk is dat het een *intellectuele activiteit* is. Denkprocessen zijn daarmee de belangrijkste activiteit en al het handelen wordt hierop gebaseerd. Er is dus geen sprake van routinematig werken. De kern van het werk is beoordelen, analyseren en beslissen. Op grond van je denkproces op basis van expertkennis, heb je de ruimte nodig om aan te kunnen sluiten bij de individuele belangen van de jeugdige en hun gezin. Dat kan niet volgens een routine of recept gerealiseerd worden en ook niet door slechts uit te voeren wat anderen aan jou opdragen.

Daarom beschikken we als professionals over een zekere mate van handelingsruimte (professionele autonomie) om binnen gegeven kaders zo goed mogelijk te kunnen aansluiten bij wat mensen nodig hebben en maatwerk te kunnen leveren. De handelingsruimte van professionals is geen volledig vrije en onbegrensde ruimte. Ons handelen is gebonden aan verschillende kaders: wettelijke, vakinhoudelijke en beroepsethische kaders. We noemen dit de professionele standaard(en). De professionele standaard is het geheel van algemeen aanvaarde normen van de beroepsgroep, hieronder vallen onder andere de beroepscode, vakinhoudelijke richtlijnen en veldnormen³. **Het ROP geeft je de belangrijke kaders waarbinnen je, op basis van je professionele oordeel, handelt.**

Van wie en voor wie is een ROP?

Het format ROP is het resultaat van een gezamenlijke inspanning van alle stakeholders van het Friese Jeugdhulpstelsel. In opdracht van alle gemeenten beheert SDF het format ROP.

Jeugdige en gezin

Het ingevulde ROP is allereerst **het plan van de jeugdige(n) en het gezin**: het draait immers allemaal om hen. Als professional heb je de taak om datgene te doen en te zeggen zodat het gezin actief betrokken wordt in het proces van hulpvraag tot plan. Vervolgens dien je ervoor te zorgen dat alle relevante informatie *duidelijk* en *feitelijk* beschreven wordt in het ROP.

Wanneer de jeugdige(n) en het gezin het ROP lezen dan is het belangrijk:

- dat zij hun verhaal en plan herkennen als hún verhaal en hún plan, en
- dat zij alles dat erin staat begrijpen.

Het kan uiteraard voorkomen dat er verschillende visies/meningen en verhalen zijn binnen een gezin en/of tussen het gezin en professionals. Wanneer dit zo is, dan beschrijf je deze verschillen.

Professionals

Zoals beschreven heeft het ROP meerdere 'identiteiten'. Het is dan ook te kort door de bocht om te zeggen dat het plan alleen van het gezin is. De betrokken professionals spelen een grote rol in het onderzoek en het gezamenlijk komen tot een plan. Als gebiedsteamprofessionals heb je, zoals eerder beschreven, professionele autonomie: 'Vrijheid voor degene die een bepaald beroep uitoefent om te beoordelen hoe hij binnen de kaders van professionele standaard in een bepaalde situatie zal handelen'³.

---

³ Bron: Professionele autonomie in sociaal werk. *Een model voor verantwoord handelen*. Jurja Steenmeijer (2022).

Besluitvorming dient zorgvuldig te gebeuren en professionals dienen hierover verantwoording af te willen en kunnen leggen. Het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ) is het beroepsregister voor jeugdprofessionals in Nederland. Het SKJ voert ook professioneel toezicht uit. Dit is een vorm van toezicht waarbij wordt beoordeeld of een bij SKJ-geregistreerde jeugdprofessional volgens de voor hem of haar geldende professionele standaard heeft gewerkt. Het format ROP helpt je om je handelen binnen de geldige kaders navolgbaar te maken en hier zo nodig verantwoording over af te leggen. Je zou daarmee kunnen stellen dat een ROP waar jij een bijdrage aan hebt geleverd ook **een belangrijk werkdocument van jou als professional** is.

In een ondersteuningsplan staat beschreven wie wat doet om een bepaalde verandering, een concreet gewenst eindresultaat dat er nu nog niet is, te realiseren. Vanuit dat oogpunt kun je stellen dat het deel in het plan, waar de betreffende partij zoals een zorgaanbieder of een welzijnsorganisatie vermeld wordt, van die partij is omdat zij zonder die informatie niet kunnen doen wat van hen verwacht wordt. Dit betekent niet dat alle partijen die een rol spelen in een plan, het gehele ROP hoeven te hebben. Een buurvrouw die bijvoorbeeld tijdelijk extra zal oppassen om ouders te ontlasten of een mentor die extra ondersteuning op school biedt, hoeft niet hele ROP te hebben. Zie ook het onderwerp 'Opstellen en delen'.

Gemeentelijke organisatie

Vanuit de Algemene wet bestuursrecht is ook te beargumenteren dat het plan van de gemeentelijke organisatie is. Het is onderdeel van een dossier dat in beheer is van de gemeentelijke organisatie en gebruikt dient te worden in geval van bezwaar en beroep op een besluit jeugdhulp.